

KS KALNA SVĒTRUNA

#25 Gavēšana

Mateja ev. 6:16-18

Ievads

Jēzus Kalna svētrunā uzskaita dažādas mūsu dzīves sfēras – Viņš sāk ar mūsu raksturu (5.nodaļas sākumā), tad uzskaita sešas mūsu ikdienišķās aktivitātes (5.nodaļas turpinājumā), un tad seko trīs mūsu reliģiskās aktivitātes (6.nodaļas sākumā). Pirmā no šīm trim bija ziedošana, otrā – lūgšana, un šodien runāsim par trešo – gavēšanu.

Šodienas lasījums

Izlasiet Mateja ev. 6:16-18.

Diskusijas pirmā daļa

1. Vai Tu esi kādreiz gavējis? Ja esi, kāds bija mērķis, ko ar to vēlējies sasniegt, un vai tas nesa gaidītos rezultātus?

Ļauj katram izteikties.

2. Ko vispār nozīmē gavēšana? No kā var gavēt?

Šajā Rakstvietā izmantots grieķu vārds “nēstuō”, kas nozīmē “neēst”. Tātad, gavēt ir neēst. Parasti tas nozīmēja neko neēst, bet var arī būt atteikšanās no konkrētiem ēdieniem (saldumiem, gaļas u.c.) vai pat vienas ēdienreizes izlaišana. Katrā ziņā gavēt nozīmē – aizliegt sevi.

3. Ja gavēšana ir neēšana, vai ārpus gavēšanas mums ir dotas vēl kādas norādes, kas ierobežo to, ko drīkstam un nedrīkstam ēst?

Mēs drīkstam ēst visu. Dievs jau Ādamam deva visu, kas kust, par barību – izlasām 1 Moz 9:3. Bet Pēterim Dievs rāda dzīvniekus un pavēl kaut un ēst – izlasām Apd 10:10. Atļauts ir viss, izņemot viena lieta – izlasām Apd 15:28-29: nožņaugtu dzīvnieku gaļa. Lēna nāve dzīvnieka asinīs izdala t.s. “nāves hormonu”, saīndējot to. Tā Dievs parūpējies, lai kaujamajam dzīvniekam nāve nebūtu mokoša. Tā kā varam ēst gaļu, sekošana veģētārisma, vegānismam u.c. kustībām nevar tikt pamatota no Bībeles. Tomēr tā var būt katra personīgā izvēle.

4. Kādu iemeslu dēļ cilvēki vispār gavē? Kādēļ nekristieši, un kādēļ kristieši? Vai Dievs gavēšanu ir pavēlējis?

Daudzi gavē, pat nekristieši, piemēram, t.s. Gavēņa laikā pirms Lieldienām. Viens no galvenajiem iemesliem mēdz būt “figūras” vai veselības uzlabošana. Attiecībā uz kristiešiem, Bībelē tikai vienu reizi atskan pavēle gavēt – izlasām 3 Moz 16:29-30. Tātad, gavēnis tiek pavēlēts Izraēlam kā svētku diena “Yom Kippur” jeb “Salīdzināšanas diena”, kad cilvēki salīdzinās ar Dievu, lai saņemtu grēku piedošanu. Bet Jēzum nomirstot pie krusta, šis ceremoniālais likums tika atcelts – izlasām Kol 2:16. Tādēļ kristiešiem vairs nav nekur pavēlēts gavēt. Tādēļ gavēnis ir personīga, brīvprātīga, spontāna izvēle, nevis kādas pavēles vai likuma izpilde.

Gavēšanas piemēri

Tā kā gavēnis ir personīgs un brīvprātīgs solis, aplūkosim piemērus no Bībeles, kur cilvēki izvēlējušies gavēt, reaģējot uz dažādiem dzīves apstākļiem. Visiem šiem gadījumiem ir viena kopīga pazīme, mēģināsim to ieraudzīt.

5. Izlasām Mat 9:14-15 – kādu iemeslu gavēšanai Jēzus šeit min?

Sēras. Jēzus saka, ka gavēšanai iemesls ir tad, kad ir sēras, skumjas, bēdas. Kad Dāvids bija smagi grēkojis, pārkāpjot laulību ar Batsebu un pēc tam pasūtot viņas vīra Ūrijas slepkavību, Batsebai piedzima bērns no Dāvida, pār kuru nāca nāvējoša slimība, kas Dāvidu ievada gavēni – izlasām 2 Sam 12:13-20. Ja mūsu bērniem vai tuviniekiem būtu notikusi traģēdija, tad nevēlēšanās domāt par ēdienu būtu dabiska reakcija. Tādējādi vēders reaģē uz sirds stāvokli.

6. Izlasām 2 Laiku 20:3-4 – kādēļ Jošafāts izvēles gavēni?

Baiļu dēļ. Ja iepriekšējais iemesls bija sēras un skumjas par kādu pagātnes notikumu, tad šeit ir jau ir runa par bēdām un nemieru kāda nākotnes notikuma dēļ. Līdzīga situācija ir Esterei, kura stāv priekšā kāds uzdevums,

kas ir dzīvības un nāves jautājums jūdu tautai – izlasām Est 4:1-17. Tāpat Ezra izvēlas gavēt, kad stāv atbildīga notikuma priekšā, par kuru viņam ir liels nemiers, bailes un neziņa: viņam uzticēts izvest Izraēla tautu no Babilonijas atpakaļ uz Jeruzālemi – izlasām Ezras 8:21-23.

7. Izlasām Jon 3:5-9 – kādēļ Ninives ļaudis izlēma izsludināt gavēni?

Iemesls ir grēku nožēla. Viņi saprot savu stāvokli Dieva priekšā un apzinās savu grēku sekas, kurām būs pakļauti, tādēļ izludina gavēni. Kad Sauls (Pāvils) ceļā uz Damasku tiek Kunga Jēzus konfrontēts, viņš kļūst akls, bet notiek kaut kas vēl – izlasām Apd 9:9. Aklums bija Dieva dots, bet neēšana un nedzeršana bija viņa izvēle, jo bija sapratis savu stāvokli Dieva priekšā. Arī ļaunais ķēniņš Ahabs, sapratis savu stāvokli Dieva priekšā, vairs nevēlas domāt par ēšanu – izlasām 1 Kņ 21:25-29.

Izlasām Ezras 10:6 – šeit Ezra arī gavē grēka dēļ, tomēr ne sava, bet citu! Cik gan bieži mēs esam tik norūpējušies par citu cilvēku glābšanu, ka gavējam?! Kad cilvēks tiek konfrontēts ar grēku un netīrību, tad vēlme pēc garīgas attīršanās aizdzen vēlēšanos pēc miesiska apmierinājuma.

8. Izlasām Dan 9:1-3 un 21-23 – kādēļ Daniēls izvēlas gavēt?

Lai saņemtu atklāsmi no Dieva. Viņam ir pieejams Jeremijas pravietojums, bet viņš vēlas to dziļāk izprast un gavēt. Tad eņģelis Gabriels ierodas, lai viņam pilnībā izskaidrotu Jeremijas pravietojumu, un dod Daniēlam slaveno pravietojumu par Pēdējo laiku 70 nedēļām.

Kad Mozus kāpj Sinaja kalnā, lai saņemtu Dieva atklāsmi – Bauslību – par viņu rakstīts šādi – izlasām 2 Moz 34:28.

Kad tu pēdējo reizi esi bijis tik dziļi Dieva Vārda studijās, vēlēdamies izprast to, ka esi bijis gatavs izlaist maltīti?

9. Apd 14:23 – kādēļ draudzes gavēja?

Izlūdzoties Dieva vadību. Tā ir laba priekšzīme arī draudzēm šodien.

Mūsdienās draudzes ganu izvēle nereti tiek veikta pēc ārīšķīgiem kritērijiem – cilvēka rakstura, oratora spējām, ekonomiskiem un politiskiem kritērijiem, bet tolaik draudzes gavēja un lūdza Dievu, lai izvēlētos īstos ganus un nodotu viņus Dieva vadībai.

10. 1 Moz 24:1-33 – kādēļ Ābrahāma kalps atteicās ēst?

Jo bija pilnībā nodevies atrast īsto sievu Īzākam. Tātad, gavēņa iemesls var būt arī atbilžu meklēšana. Par dzīvē svarīgiem jautājumiem – dzīvesdrauga atrašana, mācību iestādes izvēle vai Dieva aicinājuma izprašana, u.c.

11. Tātad, gavēšana ir reakcija uz skumjām, bailēm, grēka nožēlu, Dieva Vārda un Dieva gribas izpratnes meklējumiem. Bet visos gadījumos gavēšana nenotiek viena, bet nāk komplektā ar ko citu. Kas tas ir?

Lūgšana, saruna ar Dievu. Visos šajos gadījumos gavēnis nāk iet roku rokā ar lūgšanām. Tu vari lūgt bez gavēšanas, bet nevari gavēt bez lūgšanas.

Ja Tava gavēņa laikā Tev domas virzās galvenokārt uz ēdienu, acīmredzot, Tu neesi domās tur, kur Tev jābūt – lūgšanās un sarunā ar Dievu par to iemeslu, kādēļ Tu esi sācis gavēt.

Gavēšana nekad nav vērsta uz Tevi, bet uz to iemeslu, kura dēļ Tu gavē.

12. Ja gavēšanas kompanjons ir lūgšana, tad par to Jēzus iepriekšējās nodarbībās skaidri izteicās – lūgšanai jānāk no sirds, citādi tā ir tukša pļāpāšana Dieva priekšā. Tādēļ Dievs arī par gavēšanu brīdina, ka ir gavēņi, kuri Viņu neaizsniedz – izlasām Jes 58:3-11. Ko Dievs šeit saka, kāda gavēšana Viņam patīk?

Dievam patīk paklausība. Dievam patīk, ka darām to, uz ko Viņš aicina. Bet to mēs darīsim tikai tad, kad tas nāks no tīras un skaidras sirds.

Tādēļ Jēzus Mat 6:16-18 saka, ka ārīšķīga izrādīšanās ir tālu no tā, ko Viņš saprot kā gavēšanu. Tai ir jānāk no sirds, jo sirds ir tas, ko Debestēvs redz.

Tādēļ, ja Tu gavē un nonāc situācijā, kurā Tev aicina ēst, labāk mazliet uzēd nekā izsludini visiem, ka esi gavētājs. Dievs redz Tavu sirdi, Viņš sapratīs.

Noslēgums

Jēzus mums neaizliedz gavēt, bet arī nepavēl gavēt. Viņš vēlas, lai rūpējamies par savām sirdīm, lai tās būt skaidra, jo no tādām nāk vēlme būt paklausīgiem, un no tās sekos vēlme pēc gavēšanas.